

Elementy przedsiębiorczości

Ekonomia gospodarstwa domowego

Piotr Fulmański

`piotr@fulmanski.pl`

21 lutego 2017

- 1 **Przedsiębiorczość – co to znaczy?**
- 2 **Co gospodarstwo domowe robi z pieniędzmi?**
- 3 **Zagadnienie oszczędzania i pożyczania (oszczędzam, więc pożyczam?)**
- 4 **Decyzyjność a kwalifikacje zawodowe**

Przedsiębiorczość – co to znaczy?

Być przedsiębiorczym to znaczy być

- innowacyjnym,
- aktywnym,
- zaradnym

na każdym odcinku działalności po to aby uzyskać jak największy dochód i zrealizować życiowe aspiracje oraz zaspokoić potrzeby własne i najbliższej rodziny.

Przedsiębiorczość – co to znaczy?

Być przedsiębiorczym to znaczy być

- innowacyjnym,
- aktywnym,
- zaradnym

na każdym odcinku działalności po to aby uzyskać jak największy dochód i zrealizować życiowe aspiracje oraz zaspokoić potrzeby własne i najbliższej rodziny.

Przedsiębiorczość – co to znaczy?

Być przedsiębiorczym to znaczy być

- innowacyjnym,
- aktywnym,
- zaradnym

na każdym odcinku działalności po to aby uzyskać jak największy dochód i zrealizować życiowe aspiracje oraz zaspokoić potrzeby własne i najbliższej rodziny.

Przedsiębiorczość – kogo to dotyczy?

Przedsiębiorczość nie jest celem samym w sobie, ale jest środkiem, za którego pośrednictwem możliwe jest osiągnięcie różnych celów indywidualnych jednostki oraz celów wspólnych całego społeczeństwa. Przedsiębiorczość nie dotyczy tylko przedsiębiorstw, ale wielu różnych przejawów aktywności ludzkiej.

Realizacja przyjętych celów rodzi potrzebę wolności oraz poczucia bezpieczeństwa.

Pamiętajmy

Korzystanie z wolności nie powinno przekraczać powszechnie uznanych norm etycznych i prawnych. Wolność nieograniczona żadnymi normami może przerodzić się w anarchię zagrażającą porządkowi publicznemu.

Co przedsiębiorczość oznacza w praktyce dla gospodarstw domowych

Przedsiębiorczość oznacza tutaj kształtowanie odpowiednich postaw moralnych i etycznych, zainteresowań i doświadczeń pracy.

Pamiętajmy

Pamiętajmy, że każde gospodarstwo domowe jest podmiotem gospodarczym podejmującym ważne decyzje, które wywierają istotny wpływ na zachowanie się przedsiębiorstw i banków na rynku, a tym samym na sposób funkcjonowania całej gospodarki narodowej.

Co przedsiębiorczość oznacza w praktyce dla gospodarki

Przedsiębiorczość oznacza tutaj umiejętność poszukiwania i odkrywania wciąż nowych, atrakcyjnych rynków zbytu oraz nieustanne zabieganie o klienta. W tym celu musimy

- doskonalic metody wytwarzania,
- unowocześniać organizację pracy i sposoby zarządzania,
- podnosić jakość i efektywność produkcji,
- dostosowywać strukturę asortymentową produkcji do zmiennych wymagań rynku.

Ta wyjątkowa zdolność do przekształcania ludzkiej chęci osiągnięcia jak największego zysku w nieskończenie wiele umiejętności produkcyjnych i usługowych jest efektem stosowania gospodarki kapitalistycznej. Żadna administracyjna władza centralna nie jest w stanie wyzwolić takiej sprawności i innowacyjności, jak bezlitosna walka o zysk i dążenie do pomnażania indywidualnego bogactwa, jakie zrodził kapitalizm oparty na prywatnej własności środków produkcji.

Skąd gospodarstwo domowe ma pieniądze?

Potrzeba pieniądza

Gospodarstwa domowe są samodzielnymi podmiotami kształtującymi poziom i strukturę konsumpcji w zależności od osiąganego dochodu. Brak dochodu lub jego ograniczoność w gospodarstwie domowym zmusza często do trudnych wyborów spośród potrzeb, które mogą być zaspokojone. Nabycie niezbędnych do życia różnorodnych towarów i usług wymaga odpowiedniej ilości pieniędzy. Pieniądze te można uzyskać z różnych źródeł.

Skąd gospodarstwo domowe ma pieniądze?

Potrzeba pieniądza – dochód z własności

Pewna część gospodarstw domowych posiada określony majątek w formie własności ziemi, warsztatów, sklepów, przedsiębiorstw, udziałów we wspólnej własności itp. Majątek ten przynosi mniejszy lub większy dochód w postaci zysków, procentów, czynszów lub dywidend.

Skąd gospodarstwo domowe ma pieniądze?

Potrzeba pieniądza – dochód z pracy najemnej

Przeważająca liczba członków gospodarstw domowych nie posiada żadnej z wymienionych form kapitału i jedynym źródłem ich dochodu jest praca najemna u tych, którzy prowadzą określoną działalność produkcyjną lub usługową.

Skąd gospodarstwo domowe ma pieniądze?

Potrzeba pieniądza – źródło dochodu i jego pochodzenie

Przedsiębiorcy działający na własny rachunek..	125
Pracownicy najemni.....	110
Emeryci.....	105
Niezdolni do pracy.....	79
Rolnicy.....	73
Bezrobotni.....	47

Skąd gospodarstwo domowe ma pieniądze?

Potrzeba pieniądza – źródło dochodu i jego pochodzenie

procent dochodu

Pierwsze 20% gospodarstw o najniższych dochodach...	0.9
Drugie 20%.....	7.2
Trzecie 20%.....	14.8
Czwarte 20%.....	24.2
Piąte 20% gospodarstw o najwyższych dochodach.....	52.9

Co gospodarstwo domowe robi z pieniędzmi?

Zarobione i otrzymane z różnych źródeł dochody, po zapłaceniu należnych podatków, są – ogólnie rzecz biorąc – przeznaczane na bieżące potrzeby konsumpcyjne członków gospodarstw domowych a pewna ich część jest oszczędzana. Wydatki konsumpcyjne obejmują przede wszystkim wydatki na

- żywność,
- odzież,
- obuwie,
- łączność,
- komunikację,
- mieszkanie,
- zdrowie,
- kultura,
- oświata,
- turystyka,
- ...

Co pewien czas gospodarstwa domowe dokonują zakupu dóbr konsumpcyjnych trwałego użytkowania, jak meble, sprzęt radiowo-telewizyjny, sprzęt AGD, samochody itp.

Trafność podejmowanych decyzji

Trafność podejmowanych decyzji dotyczących otrzymywanych dochodów, jak i dokonywanych wydatków decyduje o możliwościach zaspokojenia różnych potrzeb i aspiracji członków rodziny. Sztuką jest nie tylko zarobić pieniądze, ale także rozsądnie je wydać. Rozsądny wybór polega czasami na poświęceniu przyjemności bieżących na rzecz znacznie większych korzyści w przyszłości.

Zagadnienie oszczędzania i pożyczania (oszczędzam, więc pożyczam?)

Do dokonywania większych wydatków na zakup dóbr konsumpcyjnych trwałego użytkowania niezbędne jest nagromadzenie odpowiednich oszczędności. Ale nie jest to jedyny motyw oszczędzania. Powodów może być wiele

- ...

Zagadnienie oszczędzania i pożyczania (oszczędzam, więc pożyczam?)

Badania wykazują, że w Polsce oszczędza się przeciętnie około 8–12% osobistych dochodów gospodarstw domowych. Jest to o wiele mniej niż w zamożnych krajach Europy Zachodniej.

Uwaga

Znaczna część gospodarstw domowych w ogóle nie oszczędza, gdyż ich przeciętny dochód na członka rodziny jest zbyt niski i często nie wystarcza na pokrycie nawet skromnych bieżących wydatków konsumpcyjnych.

Zagadnienie oszczędzania i pożyczania (oszczędzam, więc pożyczam?)

Zamożniejsze gospodarstwa domowe, mające odpowiednio wysokie dochody lub zabezpieczenie majątkowe, mogą korzystać z kredytów przeznaczanych w szczególności na budowę domu lub kupno mieszkania czy samochodu.

Pamiętajmy

Pamiętajmy, że kredyt ma uzasadnienie przede wszystkim wtedy, kiedy może być wykorzystany na finansowanie inwestycji, na których można zarobić w większym stopniu niż wynosi procent od zaciągniętego kredytu. Mówiąc bardziej ogólnie, kiedy korzyści przewyższają nakłady (bo np. na kupnie mieszkania się raczej nie zarabia, ale jest to korzyść dla rodziny). Wówczas kredyt staje się bardzo ważnym czynnikiem napędzającym wzrost produkcji i zatrudnienia.

Decyzyjność a kwalifikacje zawodowe

Na te decyzje istotny wpływ wywierają poziom wykształcenia, doświadczenie życiowe i posiadane kwalifikacje zawodowe.

- Wykształcenie a praca. Im wyższy jest poziom wykształcenia, tym łatwiej jest znaleźć odpowiednią pracę lub też względnie szybko przystosować swoje kwalifikacje do bieżących wymagań rynku pracy.
- Wykształcenie a rodzaj konsumpcji. Rodziny o wyższym przeciętnym poziomie wykształcenia znacznie większą część swoich dochodów przeznaczają na kulturę, oświatę, rekreację, ochronę zdrowia itp. Także struktura spożycia artykułów żywnościowych w większym stopniu jest w nich nastawiona na racjonalne (a przez to droższe) odżywianie.

Mrówka w mrowisku czyli gospodarstwo domowe a gospodarka narodowa

Gospodarstwa domowe są powiązane z przedsiębiorstwami oraz z wieloma ważnymi instytucjami.

	Sf	P	Gd	Bps	ZUS
Sektor finansowy (banki).....					
Przedsiębiorstwa.....					
Gospodarstwo domowe.....					
Budżet państwa i samorządów.....					
Zakład Ubezpieczeń Społecznych..					